

I. ÁLTALÁNOS NÉVTANI ISMERETEK

1. Egyelemű névadás [KE. 7–11]

a) Írd be a táblázatba, melyik név melyik jelentéshez illik!

Pentuc, Pentheca, Karachun, Genuruch, Nesta, Chepke, Zacal, Zemdy, Numel, Numwog, Hyduand, Sculgad, Beseneu

Jelentés	Név	Jelentés	Név
'besenyő'		'gyönyörű'	
'hitványka'		'karácsony'	
'nem él'		'kicsike'	
'nem vagy'		'nyest'	
'szemecske'		'péntek'	
'szolgálócska'		'szakáll'	

b) Válaszd ki a mondatba illő kifejezést!

A) Az első magyar nevek a századból maradtak fenn.

IX.	X.	XI.
-----	----	-----

B) A születés napját jelző szó egyelemű névként.

soha nem szerepelhetett	is szerepelhetett	mindig előfordult
-------------------------	-------------------	-------------------

C) jellemző tulajdonságot fejeznek ki.

A metaforikus nevek	A leíró nevek	A kívánságnevek
---------------------	---------------	-----------------

D) Az óvóneveket választották az újszülött gyermekeknek.

a rossz szellemek miatt	negatív jelentésű szavakból	a háborúskodás miatt
-------------------------	-----------------------------	----------------------

E) A társadalmi helyzetre utaló neveket legtöbbször kapták a viselőik.

haláluk után	felnőttkorban	születésükkor
--------------	---------------	---------------

c) Keresd példát az a) feladat nevei közül a b) feladat B–E mondataihoz!

2. A magyar keresztnévkincs [KE. 11–19; az egyes névcikkek]

1. a) Mióta van két hivatalos neve (családnév + keresztnév) a magyar embereknek?

.....

b) Miben különböznek egymástól az egyházi keresztnévek és a korábbi, egyelemű nevek?

.....

2. a) Válogasd ki az egyházi neveket az alábbiak közül, és írd a megfelelő oszlopba!
Ferenc, Ákos, Eszter, Mátyás, Kristóf, Márk, Judit, Ilona, Vilmos, Márta, Ádám, Edina, Rudolf, Erzsébet, Klára, Sarolt, Dávid, Edit

Egyházi nevek		
Ószövetségi nevek	Újszövetségi nevek	Martirologiumi nevek

b) Milyen kapcsolat van a *Borbála – Barbara* és a *Bálint – Valentin* nevek között?

.....

.....

3. a) Húzd alá a következő felsorolásban az idegen keresztnéveket!

Borka	Nikoletta	Harri	Zoltán	Barna
Lóránt	Levente	Mara	Dzsesszika	Zserald
Gertrúd	Beatrix	Tímea	Etel	Roderik

b) Válassz ki egy női és egy férfinevet a fenti, *nem idegen* nevek közül, és magyarázd meg, hogyan keletkezett!

.....

.....

3. A névadás szabályozása [KE. 19–23; az egyes névcikkek]

1. Írd be a táblázatba az évszámhoz kapcsolódó kijelentés betűjelét!

1895	1948	1952	1963	1971	1982	1993	1998

- A) Az érvényes névjegyzék nem jelzi, hogy melyik a női és a férfinév.
- B) Rendelet az utónévkönyvben szereplő nevek hivatalos anyakönyvezhetőségéről.
- C) Az állami anyakönyvezés kezdete.
- D) Megjelenik a *Magyar utónévkönyv* bővített kiadása.
- E) Megjelenik a 10 000 utónevet tartalmazó hivatalos névjegyzék (BM).
- F) Az adható keresztnévek számát kettőben határozták meg.
- G) Megjelenik Ladó János *Magyar utónévkönyv* című munkája.
- H) Az idegen neveknek a magyar kiejtéshez illő írásmódját javasolják.

2. a) Egészítsd ki a vázlatot, majd jellemezd rövid előadásban a két időszakot!

Az MTA Nyelvtudományi Intézetéhez érkezett kérvények

	1970-es és 1980-as évek	1990-es évek
A kérvények száma		500–600 db
A javasolt nevek száma	42%	
A kérvényezett nevek főbb csoportjai	a) bibliai b) c) irodalmi d) e) régi név f)	a) idegen nevek b) c) becéző nevek d)

b) Nézz utána (<http://www.nytud.hu/oszt/nyelvmuvelo/utonevek/alapelvek.html>), milyen alapelvek figyelembevételével javasolja anyakönyvezésre a Nyelvtudományi Intézet a neveket. Melyik a számodra legérdekesebb szempont?

.....

c) Böngéssz a Nyelvtudományi Intézet listájában! Válassz olyan neveket, amelyeket szívesen viselnél és olyanokat is, amelyeket semmiképpen nem viselnél!

.....

3. Hogyan választanak nevet gyermeküknek a magyarországi nemzetiségi szülők?

.....